

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA,
A VÁROSI ÉS RAJONI NEPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam, 6864. szám | Vasárnap, 1967. április 9. | 4. oldal, 25 bani

A slatinai aluminiumüzem bővítésénél

az építő-szerelő munkák csaknem 120 nappal előzték meg a grafikon. Az új elektrolizáló csarnokban felszerelték az előirányzott 164 kádat. Több mint felét rövidesen át is adják rendeltetésének. Épül a szilícium-egyenirányító helyisége, s egyidejűleg szerelik a berendezést is. Az öntőedény befektették a három kemence közül kettőnek az alapjait; elkészült a kemencék csarnoka, a kemencek több mint 75 százalékát ki is békelték.

Az építőtelen az építés-szerelés volumenének már több mint a fele elkészült.

Befejeződött a Brassó- Ploiesti-Uest vasút- vonal villamosítása

A munkálatok során rendezték, bővítették és elektrodinamikus biztosítóberendezéssel látták el az állomásokat, felállították a fém- és betonoszlopokat és kifizették a vezetékeket. Az áramot az országos energetikai rendszer szolgáltatja. Ebből a célból Brassóban és Valea Largă áramelosztó állomást helyeztek üzembe.

A Vasúti Minisztérium szakembereinek számítása szerint a vasútvonalak, különösen a nagyforgalmú vonalak villamosítása révén mintegy 30-40 százalékkal növelhető a tehervonatok megterhelése, egyes szakaszokon pedig több mint 140 kilométeres óránkénti forgalmi sebesség érhető el.

Mindannyiunk érdeke

A múltban számos emberéletet követelt a tetanusz (merevgörccs) fertőzés. Híres tudósok, specialiták kísérleteztek hosszú években át, míg végre sikerült egy olyan hatóanyagot előállítani, amely megelőzi ezt a veszélyes betegséget. Egy ideig csak a kiváltságosak — az azok, akiknek anyagi helyzete megengedte — jutottak hozzá ehhez a szérumhoz. Népi demokratikus rendszereinkben azonban lehetővé vált, hogy az ország valamennyi állampolgára díjtalanul megkapja a súlyos betegséget megelőző oltást.

A Minisztérium 1960-ban keltetett 541 számú Határozatának 834. szakasza előírja, hogy az ország valamennyi kis- és nagykorú állampolgára köteles oltásra jelentkezni. A határozat értelmében azokra, akik nem jelentkeznek vagy nem teszik lehetővé az oltás elvégzését 50-150 lejig terjedő pénzbírságot róhat.

A minap felkerestük a Sanepid illetékesét, részletesen megérdeklődtünk, hol, mikor és hogyan kerül sor az oltási akcióra? Erről a mindenkit érdeklő kérdéssel a következőket tudtuk meg:

1965-ben az egész országban, így városunkban és rajonunkban is megkezdődött a tetanusz elleni védőoltási akció. Az akció első időszaka a városban 63 700, a rajonban 42 600 személy jelentkezett oltásra, illetve újrailásra.

Schiff László

MEZŐGAZDASÁGI HÍRADÓ

A Talajjavítási Főigazgatóság adatai szerint az állami mezőgazdasági egységekben az öntözésre előirányzott mintegy 48 000 hektár 98 százalékkal megkezdődött a munkák. Az első negyedében 46 százalékkal meghaladták a munkálatok tervét.

Az utóbbi időben a mezőgazdasági szövetkezetek is fokozták az előkészületeket az öntözéses kiterjesztésére. A szövetkezeti parasztok a napokban a termelési tervekben szereplő 100 ezer hektárnak csaknem a felét teraszozási munkákat végeznek. Az egyes tartományokban elért eredmények arról tanúskodnak, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek nagy figyelmet szentelnek a fontos munkáknak.

Az új területeket az első félév végéig adják használatba, hogy a nyár folyamán öntözni lehessen a vetéseket.

A közhasznú légiszolgálat befejezte az őszi vetés trágázását. A Bukarest, Olteniá, Bánát, Krisáná, Ploiesti és Galac tartományi szocialista mezőgazdasági egységeknek csaknem 30 000 hektár földjén a tavalyinál nagyobb mennyiségű műtrágyát szórta a légibázisok repülőcsapatjai. Ezenkívül a helikopterek segítségével erdővédelmi munkálatokat végeztek, technikusokat, anyagot és nagyméretű felszereléseket szállítottak a Lotru hegység és a Duna-delta nehezen megközelíthető helyeire.

Közhasznú légiszolgálatunk jelenleg a vegyi gyomlálásra készül. Az idén több mint 100 ezer hektárral nagyobb területre szórják el a repülőgépekről műtrágyát és kártevők elleni vegyszereket, mint tavaly.

A tavaszi mezői munkákhoz a gép- és traktorállomások az első évnegyedben további csaknem 1500 traktorral, 155 főleg zöldsejtermesztéshez használt gépi járművel, 658 kukoricavetőgéppel, 780 trágyaszóró géppel, 200 burgonyafütylő-géppel és más felszerelésekkel látták el. E tavasszon minden feltételt megvan ahhoz, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek legfeljebb 8-9 nap alatt elvégezzék mindazokat a területeket ahol traktorok dolgozhatnak. A gép- és traktorállomások ugyanakkor mind nagyobb területen végzik el a gépekkel a műtrágyaszórást, a talajelőkészítést, a vetéshez és a növényi kártevők leküzdését. Egyre több lehetőség van tehát arra, hogy az összes mezőgazdasági növényeket a tavalyinál jobb agrotechnikai feltételek mellett vessék el.

A pártkabinet közli:

Hétfőn, április 10-én délután 5 órakor a marxista-leninista elvi egyetem alábbi szakainak hallgatói jelenjenek meg a pártkabinetben:

- Történelem I. és III. év.
- Politikai gazdaságtan III. év.
- Pártépítés I. és II. év.

A TÁRSADALOM KÖZBESZÓL

Ankét

Ki tudná megmondani, hol sikerül téves utra egy fiatal élet? Talán ott, ahol lazulni kezd a szülők felügyelete, ahol az igényességet nem tudják összeegyeztetni a jutalmazással és mérték nélkül mérik és utóbbit, talán ott, ahol a gyermekek kötelességétudás helyett semmittevésre nevelik. Kétségtelen, hogy ez utóbbi a legfontosabb tényező, mert amint a régi és bölcs közmondás tartja: a semmittevés rossz tanácsadó.

Megnyugtató érzés, hogy hazánkban a fiatalok milliói vesznek részt szívvel-lellekkel abban a nagy munkában, amelyet a szocializmus építése kiterjesztésének nevezünk. Ez

az egész népként magával ragadó, izgalmas, lendülettel edző kitérő, amelyet a holnap váltásának, amelynek szent hivatása, hogy megmagasabbra emelje pártunk győzelmei lobogóját.

Elvértve azonban még akadnak fiatalok, akik a becsület, a tisztesség nyilgyenes útja helyett — a múlt rendszer átkos, erkölcsbomlás kötelességének befolyására — a tepsedés, a felelőtlen élet telerényes ösvényét választják.

Akadnak, de sorsuk korántsem azonos a felszabadulás előtt tévútra sikkolt fiatalokkal. Nem, mert a társadalom, amelyet mélyrehatóan átforrasztott a szocializmus eszméi, nem enged elmerülni őket, segédkeztet nyújt nekik. Ezt példázza az alábbi két eset is.

Sok gyermek közt „elvész” a szülő?

S. M.-ék hatan vannak testvérek. A népes család ellátása, nevelése nem kis gondot okoz a szülőknek. Az apa minden ügykezelést latba vetette, hogy előteremtse azt, ami a házbán szükség volt, az any pedig a gyermekekkel való minden nap hajlódás gondjait vállalta. Lehet, hogy ha valamivel erősebb kezű asszony lett volna, M nem kallódna el az élet forgatagában. De sajnos nem bizonyult következetesnek, sem megfontolt, melegsívű, ám hideg agyu nevelőnek. Így történhetett meg, hogy a kisany egyszer-egyszer kimaradozott otthonról, később pedig hátat fordított annak a szakmának, amelyet választott. Pedig mennyire „elkel” volna otthon az ő keresete. De milyen a szülő? Ha már otthagya az állását, engedték, hogy lazál-

jon otthon. Helyette az anyja vállalt munkát, ment el dolgozni, hogy pótolhassa a család jövedelmét.

Most M. gyermekeket vár. Otthon már ebbe is beleszorgott, de felvetődött a kérdés: ki vállalja a leendő apróság ellátásának gondját, hiszen S. M. még mindig nem dolgozik. Amikor először beszéltünk a leánnyal, azt mondotta:

— Ugy gondolom, hogy a fiut kerülje a felelősség. Vegyen el feleségül.

— Valóban ez a leghelyesebb megoldás, de addig is, mit szándékszik tenni?

— Várok, habár a körömre égett a dolog. Az apám ki akarja emni a házból a szűrmöt.

Aztán felkerestük az apát:

— Mi a szándéka? — kérdeztük.

— Beláthatják, hogy nem vállalom egy hetedik gyermek terheit is.

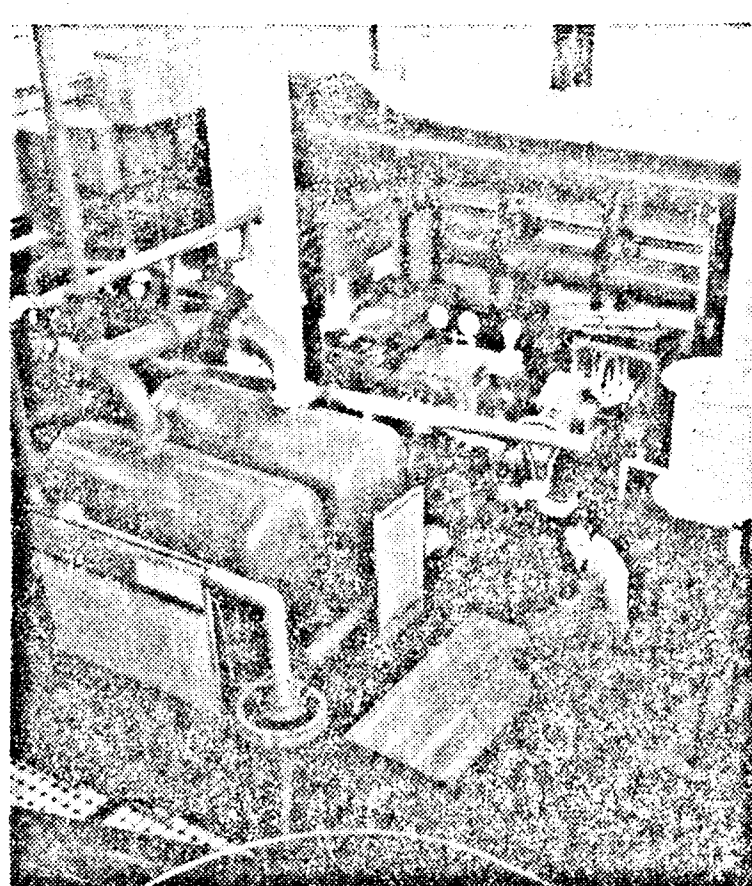
— Mi lenne hát a megoldás?

— Az, ha ismét állást vállalna és becsületesen dolgozna. Oda azonban, ahonnan kilépett, nem akarják visszavenni.

Hát ez némileg érthető is, mert olyan magatartás után, amelyet M. annusított a munka iránt és olyan elölőlen megfutamorodást követően, mellyel hátat fordított az áll-

KASA JÁNOS
KILIN SANDOR

(Folytatása a 2. oldalon)

Gazdag kutatótevékenységet bontakoztatnak ki az Akadémia temesvári tudományos kutatóbázisának és a Politechnikai Intézet mechanikai fakultásának szakemberei a hidraulikus gépek laboratóriumában.

Mindig idejében...

pet töltnek be a mozdonyellenőrök, akik indulás előtt tüzetesen átvizsgálják a gépet.

S ekkor Sasu Petru is bekapcsolódik a beszélgetésbe.

— Bizony ma is az utolsó pillanatban állítottunk le egy mozdonyt — kezd mesélni az esetet. — A 131.022-es mozdonyt egyenys Nagylakra kellett volna vontatnia egy teherszerelvényt. Vizsgálat közben megállapítottam, hogy az 1-es tengelynél a rugó eltört. Talán mondanom sem kell, mi történhetett volna, ha így indul utra a gép. Azonnal intézked-

*Az inverter
jelezte a fékezésről*

tünk. Másik mozdony indult utra s az említett most javítják. Közben mozdonyvezetők érkeznek az utról. Átadják a menetlevelet, mások viszont indulás előtt jelentkeznek a menetlevél átvételéért.

— Arra is ügyelnünk kell — magyarázza Roman Ioan váltás főnök, — hogy a mozdonyvezetők munkaképesen induljanak utra, hiszen a felelősség nagy, akár személy, akár teherszerelvényt vontatnak. A munkafegyelmel tiszteletben tartása a legfontosabb követelmény a mi munkánkban. Hiszen csak így tudjuk biztosítani a hibamentes szállítást. Talán egy hónapja sincs annak — fűzi tovább a szót, — amikor Mocuta Gheorghe-nak a 142 076-os mozdonyával a nemzetközi gyors vonatot kellett volna vontatnia. A gyorsnak éjjel 2,12 órakor kell induli a aradi állomásról. S amikor Mocuta a menetlevél átvételéért jelentkezett, észrevettük, hogy ittas állapotban van. Nyomban intézkedtem. A mozdonyt Ardelean Nicolae vezette, a-

ki a közelben lakik és idejében értesíthettem e rendkívüli feladatról. Természetes, hogy Mocuta esetét a fűtőház vezetője feldolgozza és munkaszervezését felbontotta.

Mindig idejében megelőzni a baleseteket a legfontosabb feladatunk. Természetes, hogy Mocuta esetét a fűtőház vezetője feldolgozza és munkaszervezését felbontotta.

— Szigorúan megköveteljük a fegyelmel tiszteletben tartását — jelenti ki határozottan a váltás főnöke. — Enélkül nem tudnánk biztosítani a folyamatos, pontos, és főleg hibamentes szállítást.

Az iroda kisablakánál Köbel Sándor mozdonyvezető áll. A meuetlevél átvételéért jött, hogy a 134.041-es mozdonyal Nagylakra vontasson egy teherszerelvényt.

— Rendben, indulhat — adja ki az utasítást a váltásfőnök.

S a vasparipa lassan, méltóságteljesen gördül ki a fűtőház udvarából...

Hegedűs István

MAJD AZ ICOA...

Ha nem sepernek, az a baj, hogy szemetes az utca. Ha sepernek, port vernek fel. Ha öntöznek, felszajlik a vizet a nadrágra, a harisnyára. Ha nem öntöznek... miért nem öntöznek? Ha jön a szemetes, miért jön reggel, vagy délután, vagy... Ha nem jön... miért nem jön...? S a válasz mindig készen áll... mert az ICOA... és záporozik az „aldás” azok fejeire, akik a város mindenest, mert valóban azok.

A közúti szállításról a vízszolgáltatásig, a szeméthordástól a csatornázásig minden, ami kényelmünket szolgálja, ami örömet és roszok sorába emeli, mind az ICOA-ra tartozik.

Az ICOA-t, a minde-
nést mindenért elmarasztaljuk és számára semmire sem találunk eny-

hítő körülményt. Ne értsen bennünket ICOA!... Találjon ő fel csikk-szedőgépet, félre a tisztelt olvasó. Mi se akarunk enyhítő körülményt keresni a Városi Közművek számára, amikor olyan mulasztásokról van szó, amelyekért valóban a sokat korholt vállalatot terhel a felelősség.

De...
Es most soroljunk csak fel néhányat azon jelenségek közül, amelyek igen gyakoriak városunkban, de még a legnagyobb rosszindulattal sem lehet az ICOA rovására írni.

Kedzük talán a Polar-ról. Mióta városunk utcáin is megjelent az izletes, papírbá csomagolt fagyfalat, itt is, ott is megtaláljuk — a csomagolást. Lent a járdán. Mi a megoldás? Intézzék el az ICOA! Végeredményben az ő dolga a város tisztántartása. S noha éppen elég szemetgyűjtő kosarat helyezett el a

forgalmasabb utak mellé, „az ő hibája”, ha nem gondoskodott arról is, hogy minden fogyasztó mellé tisztasági felelőst állítson, aki felszedgeti a papírhulladékokat. Mert, ugye egyetek szerint miért csak a futballpályán lehet labdaszedő gyerek?

Sok szó esett az utóbbi időben a dohányzárról. Számos üzletről, cukrászdáról kiszorultak a cigizők. De annál több akad az utcán. Ha nekik ez jó, miért volna rossz nekünk? Az ő dolguk! De az már az ICOA dolga, hogy a járdán szanaszét heverő cigarettavégék és dobozok, gyufaskatulyák és

gyufaszálak „elkerüljenek” a lábuk alól. Mert, ugye, rontják a város képét.

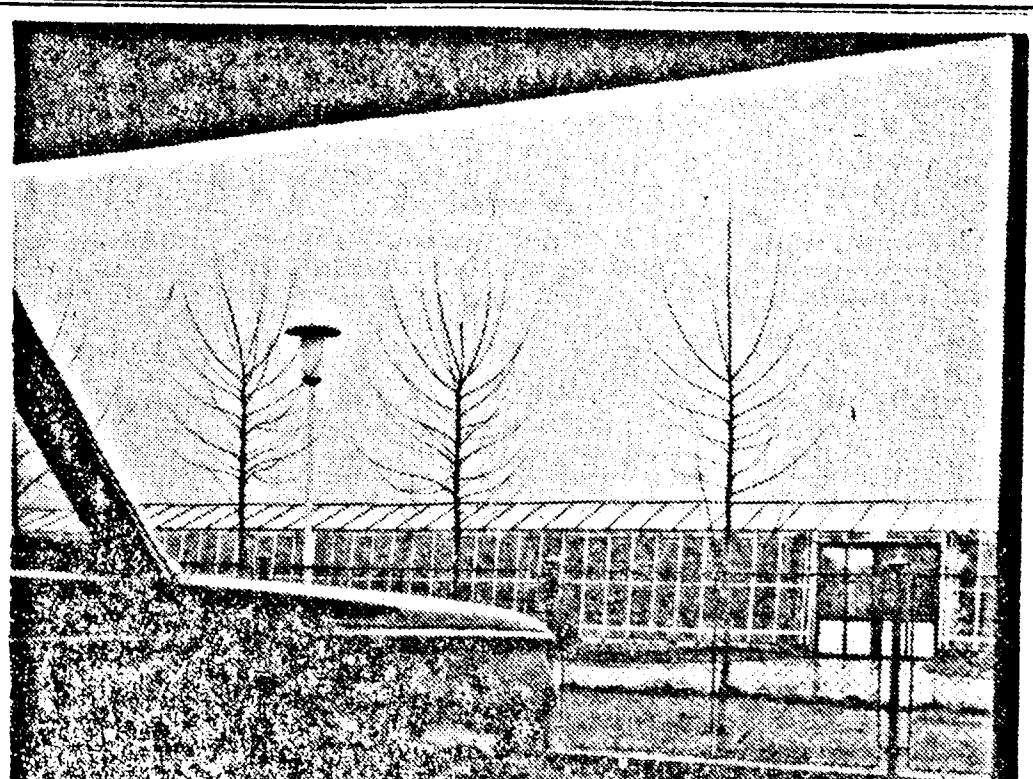
Kedves dohányosok! Bizonyára Önök is azt gondolják, hogy... majd az ICOA.

Seprünk, sepregetünk. Midenki a maga háza előtt. Az ICOA pedig mindannyiunk háza előtt. Reggelre tiszták az utak. De a járdák epresé csak ezután következnek. S mit tehetünk a szemétszórók házmesterek? A tiszta utestre „tálatják” a járda szemetét. Mert ők is azt gondolják, hogy... majd az ICOA. Talán... szárnyakkal látja el azt a többszáz dolgozót, akik a város tisztántartásával bíztak meg és lapátal a kezükben nyomban ott teremnek segíteni őket „nehéz munkájukban”.

Igényesek vagyunk! Igényesek a közüzemekkel szemben, de mikor leszünk önmagunk iránt is azok? Ne várjunk arra, hogy majd az ICOA... Esetleg mi is tehetünk valamit.

P. T.

szempontok

Az „örök tavasz” küszöbén.

(Kelen Ferenc felvétele)

Nyitott szemmel

130. Korusók: 22.45.
BUKAREST II.
Hirek: 7.30. 9. 11. 13. 15. 17.
9. 21. 23. 0.57. Könyvüzene:
0.07. 13.08. 13.30. 15.10. 15.55.
1.40. 20.20. 22.35. 23.55. Opera-
szettek: 11.20. 16. Népdalok:
2. 13.15. 16.20. 17.30. 18.35.
findenekig minde.ről: 12.10.
elői hangverseny: 14. Tudni a-
marok: 15.30. Orvosi tanácsok:
16.15. Szimfonikus zene: 16.30.
0.50. 19.50. 21.45. 23.10. Tangók
keringők: 17.10. Színházi uj-
onságok: 17.40. Kamarazene: 18.
írdetek: 18.15. Mese: 19.30.
nőmen dalok: 20.30. Rivalda-
nyben: 21.05. krodalmi püta-

MŰVELŐDÉS

KÖZÖMBŐSSÉG VAGY ANNÁL IS TÖBB?

Mit csinál szabadidejében

170 KISZ-tag?

Öt hónap — holtidő

Miért maradtak távol a kultúrversenyről

Moldovan Viorel, Petrisor Gheorghe, Măcinic Gheorghe. Mindhárom kulturális vezető a Fierarul gyárában. Nem, nem egyidőben, hanem annak rendje és módja szerint egymás után. Moldovan 1964-ben, Petrisor 1966-ban, míg Măcinic 1966 novemberétől a jelen pillanatig. Sajnos Măcinicban is csalódtak a dolgozók, akik tavaly ősszel rábízták ezt a farsadós, de ugyanakkor szép és kitűnő munkát. Talán ezután használ a bíráló és minden megváltozik? Reméljük, hogy így lesz, s velem együtt ebben bíznak a gyár dolgozói, akik szeretnék, ha a klubban ismét előadásokat hírdetnének és a műkedvelők, akik örömmel tanulnának új szerepet, készülnének a bemutatóra az utóbbi esztendőkhöz hasonlóan.

Miért esett vissza a Fierarul gyárában a művelődési élet? Hat elvtársnak tettük fel ezt a kérdést. Válaszaik rávilágítanak a mulasztásokra az utóbbi esztendőkhöz hasonlóan.

MĂCINIC GHEORGHE, a gyár szakszervezeti bizottságának elnöke:

A kultúrverseny azért nem jelent meg, mert nem volt

miel. Amikor tavaly novemberben megválasztották kulturális vezetőnek, hozzáálltam a kultúrversenyzéshez. Ezzel foglalkoztam most is. Ugy gondoltuk, hogy egy szimulacsiót fogunk előadni. Egy egyfelvonásos. A címet még nem tudom, mivel még nem döntöttünk, melyik darabot válasszuk. A KISZ szervezettel sajnos nincs kapcsolatunk, őrre nem is gondoltam, hogy tőlük segítséget kérjek a fiatalok mozgósításában.

POPA ALEXANDRU, a gyár szakszervezeti bizottságának elnöke:

Nálunk már így szokás: egyszerűen, egyszerűen. Jelen pillanatban éppen a művelődési életben van egy válság. Tavaly augusztusban még volt 15 tagú rignusbrigádunk. Héttagú színházi csoportunk. Öt színházi csoportunk. Valamint hat tagból álló zenekarunk. Ez utóbbiak saját hangszereikkel játszottak, mivel a gyár ilyesmivel nem rendelkezik. Reméljük, hogy rövidesen ismét sikerül talpraállítaniuk műkedvelő gárdájukat.

RĂCHICI ANA műkedvelő színjátszó:

1960 óta tartozom a gyár színházi köréhez.

Játszói köré. Mindig szerettem a színjátszást és későremléssel nélkülözhetetlen szereplőnek. Összességében az utóbbi időben teljesen elment a kedvem a kulturmunkától. Az ősszel estrádműsort tanultunk. A hatodik próba után azt mondták Grigorescu Ovidiu színházi vezetőnek, hogy egyelőre beszüntetjük a próbákat, csak akkor jöjjen majd, ha külön értesítjük. Azóta abbamaradt a tanulás. Itt ezek után még legyen kedvünk?

ROTARU GHEORGHE, a rignusbrigád tagja:

Színjelöléssel szerettem a művészetet. 1961 óta aktívok a gyár műkedvelőinek sorában. Tagja voltam a rignusbrigádnak, a színjátszó-csoportnak, szavak. Legutóbb a Leul (Az ország) című kétfelvonásosban léptem színpadra. Utólagos szemlét a fiatalok örömmel kapcsolódni látnak a műkedvelő tevékenységbe, csak irányítani, vezetni, összehangolni kellene őket. Ennek hiányában szűnik az egész kulturmunka.

VERES MIHAI, színházi vezető:

Nincs itt jelenleg semmi. Már arra gondoltam, hogy jelentkezem a Vagonygyár klubjában, ahol érvényesíthetem tudományomat. Itt hiába tanulok új technikákat, nincs ahol előadni. Bár szövegeket írok, én is feltételezem a Leul című szimulacsióban. Itt bízom abban, hogy egyetlen előadás után nem mentünk a darabral vendégszereplési körre, hanem megmaradunk a gyárban. Nálunk nincs, aki megszervezné az ilyesmit. Pedig kár, mert rátermett fiatalok szépséggel akadnak, művészi irányítást is kapnak, színpaddal ellátott klubunk van. Egyedül minden eszközzel rendelkezésünkre áll ilyen vonatkozásban.

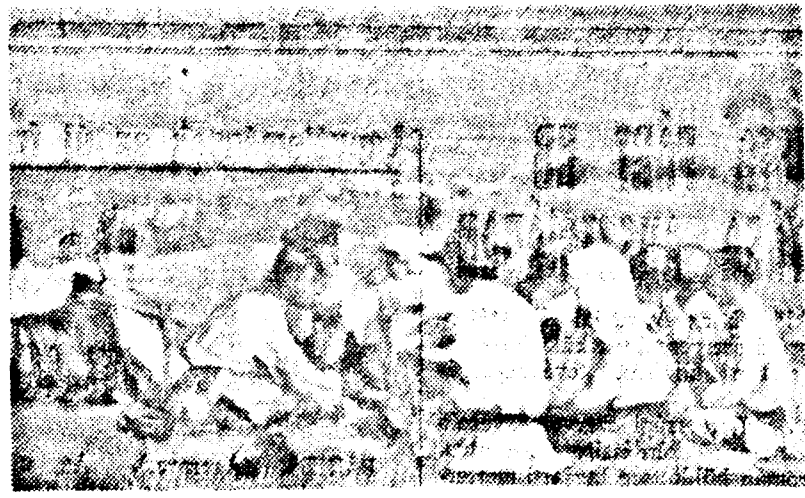
MATEI PETRU, a gyár pártbizottságának titkára:

Igen, tudomásunk van arról, hogy a gyárban a művészi együttesek tevékenysége holtpontra jutott. Eppen ezért a februári pártbizottsági gyűlés napirendjén többek között a kulturmunka elemzése is szerepelt. Ezalkalommal Popa Alexandru, a szakszervezeti bizottság elnöke vállalta, hogy a közeljövőben megjavítjuk a műkedvelő-csoportok tevékenységét és hogy ezek részt vesznek a VIII. országos kultúrversenyben. Sajnos ezen vállalások csak papíron maradtak. Az április 14-i pártbizottsági gyűlésen majd visszatérünk a korábbi vállalásokra és megvizsgáljuk az okokat, amelyek gátolták azok teljesítését. Addig is elmondhatom, hogy a mostani helyzet türelmetlen, győztes fordulatnak kell beállnia ezen a téren. Szükségesnek tartom elmondani, hogy a dolgozók családok Măcinic Gheorghe kulturális vezetőnek, akik munkabeosztása és családi helyzete nem képez akadályt a holtbizottság maradványait teljesítésében. Annál is inkább biztunk választásunk helyességében, mivel kulturálisunk látványos kedvet a művészet, koncertek, színházi előadásokra jár. Ugy tünik azonban, hogy a művészetet csak mint néző szívet és teljesen közömbös az előadások szervezése, előkészítése, általában a műkedvelő tevékenység iránt. Pedig ez a munka nemcsak ésszel, hanem szívvel is kíván.

Uj seprű jól seper, ez a közmondás a tapasztalatok szerint a Fierarul gyárában ezután nem vált be. Hogy miért? Mert az új szakszervezeti kulturális vezető nem vette komolyan feladatát, nem érezte át a dolgozók nevelésének, a szabadidejének hasznos szórakozás megszervezésének rendkívüli fontosságát. Semmi, de valamit előteremtett nekünk, de keresztülvitelt feladatát. Ezzel szemben a már készen kapott örökséget elpazarolta, megőcséshatatlanná tette. Ez esetben persze nemcsak a kultúrfelelős, a hibás. A Helyi Szakszervezeti Tanács kulturális vezetője tudta, hogy a Fierarulban szinte hagyományos a művelődési élet periódikus fellendülése. Így kezdett is segítséget nyújtani: művelődési irányító, biztosításával, személyes látogatással, megbeszélésekkel. Mindez azonban édeskevesnek bizonyult. Hiányzott ugyanis a kellő hatékonyan ellenőrzés és irányítás, moha ismeretes volt, hogy az említett gyárban élteledő kultúrális élet terén.

Vajon az öt hónapos holtidőt még mennyi követi? Reméljük, hogy egy sem.

Longyal Helén

POPESCU STEFAN:

Ebédelték az aratók.

Tavaszi sereg-szemle

A szép szeretetét már aszeng korban el kell hinteni a gyermek lelkében. S hogy ez a gyakorlatban így van, azt számtalan példa bizonyítja. Elég, ha a legszembejövőbbre, a mai nagy-nagy gyermek-tömeget mozgósító eseményre, a minden tavasszal megrendezésre kerülő pionír, kulturális-művészeti versenyre utalunk.

Az eseményt nagy izgalommal várják iskolások és felnőttek egyaránt. A városi pionírtanácsnál Margineanu Livia elvtársnő, elnök és Moldovan Radu a pionírtanács aktivistája tájékoztatót a pionírok körében immár hagyományossá vált népszerű rendezvényről.

Uj célkitűzésekkel, szempontokkal gyarapodott. Ezek közül az egyik, mint említettük, éppen az önálló versek előadását szorgalmazza. A másik pedig, amelyet a verseny-szabályzat szabadonválasztott pontként jelöl meg, a helyi, népi hagyományok ápolására, felkutatására hívja fel a gyermekeket. Ezt valamennyi iskola pionírversenyének figyelembe ajánlották s amint az előkészületekből következtethetünk, ilyen téren is sok értékes számmal gazdagodik a művészeti vetélkedő. A népi hagyományok értékesítésének óriási szerepe van a pionírok nevelésében. Hiszen elősegíti a nép, a hazai iránti szeretet el-

mélyítését, mégpedig nemcsak a szereplők, hanem a nézők körében is. Az önálló versalkotással való megjelenés pedig nagyszerű alkalom nyújt a költői készséggel megáldott gyermekek tehetségeinek felfedezésére.

A verseny első, iskolák közötti szakaszát ma, vasárnap tartják. A versenyzőket nyolc csoportba — művelődési otthonokba, üzemi klubokba — osztották be. Három-négy iskola szereplő vetélkednek tehát vasárnap délelőtt egy-egy központban. A versenyt nyolckor kezdik mindenütt: az UTA, a vladimires-cui, és a pernyávi művelődési otthon, a Teba, a November 7 gyár klubjában, a grădistei mosi termében. Kiszámításként az 1. sz. liceum színpadán.

A vetélkedő nemcsak kellemes szórakozást íér, hanem a gyermekek művészi nevelésének célját is szolgálja.

A pionírok házatáján

A verseny előtt nehéz lenne pontos számadatokkal kifejezni: hány gyermek is vesz részt a vasárnapi vetélkedőben, ezért csak az iskolák számát említhetjük. Az alábbi szám — 23 — jölhetet szükségű, adatit szemléltetés, mégis utal arra, hogy mennyien is lesznek a vasárnapi kulturális megnyilvánulás szereplői. Hiszen elég, ha csak a kötelező versenyszámokra gondolunk: kórus, ének és hangszerszólók, szavaltatok, népi táncok. A szavaltók két csoportja is szinte lép-mivel az eddig megszokott szavaltatokon kívül — szabadonválasztott vers — önálló, eredeti alkotás előadása is szerepel a versenypontok között. Ez az újdonság a mostani versenyen, amely komoly költői alkotomunkát igényel. Érdekes, hogy ennek ellenére sokan jelentkeztek erre a versenyszámra is.

A mostani verseny különben sok vonatkozásban eltér az eddiektől.

Bonyodalmak egy diáklány körül

A szerző szerencsés kézzel választotta vigjátéka mondanivalóját az iskolai életből. Enyehe túlzással azt is mondhatnánk: ebből a környezetből meríteti témát — fél siker. A 33. névvel lelt a tanu rá. Méhes György valóban jól ismeri ezt a kis világot. Naivitás lenne azonban azt állítani, hogy ez önmagában biztosíthat, feleltetésben, hatásban egyaránt jó drámai alkotást. Szükséges az a csekélyesség, az a plusz, amely az élet kínálta anyagot művészeti „varázsló”, megdolgoztatja, állásfoglalásra készíti a nézőt.

Iksz Zsuzsannát megbuktatja a fizika tanárnő mert „puskázott”. Igen ám, de a kislány nem „akárki”: magasállású, „befolyásos” ember gyermeke. Vajon szabad-e, lehet-e ilyen merészséget megköszönni, nem dönt-e ez „romlásba” az iskolát, a tanterületet. Ez a kérdés kavarja fel az iskola egész közvéleményét, osztja két táborra a tanári kart. Ez a differenciálódás azonban már magasabb síkon történik. Iksz Zsuzsi esete csak egy, az életben számtalanszor adódó kritikus helyzetek közül, amikor nyíltan vagy burkoltnan, de lényegében felélni kell: milyen ember vagy, mit érsz? Méhes György imponáló ügyességel építi fel, bonyolítja a cselekményt, hogy fokozatosan bontakozzanak ki előttünk a jellemek.

A szerző ábrázoló művészetét dícséreljük, hogy a rendkívül természetesen, szinte spontánul adódó szituációkban, ötletes, szellemes, a figurákat kitűnően egyéniítő szöveggel, nevezetesen színesen, életlenül állítja elénk a szereplőket.

A temesvári Állami Magyar

A temesvári színház vendégja éka

Színház Sinka Károly rendezésében vitte színpadra Méhes György vigjátékát. A számos nyíltzsinati taps és az előadás követő hosszantartó taps egyaránt köszöntötte a darabot és a produkciót. Ezt azért érdemes külön is hangsúlyoznunk, mert szokatlan jelenség volt e meglepetésszerű felvezetés, főleg a könnyű műfajú szimulacsiókra szavazó aradi közönségtől. A temesvári társulat ezáltal újlag megerősítette azt a véleményét, hogy mindinkább összeforrott, igényes művészi teljesítményre képes egyváltással válik.

A rendezés éppen a jelenetek természetességével, a színészi játék átgondolt és mégis spontán érvényesítésével érte el a kívánt hatást. Az elismerést érdemlő rendezői felfogás azonban

— ha elvéve is — néhol nem tudott ellenállni a könnyebb hatás-keltésnek (például Kornel leánykérése). Az alakítások sikerrel illeszkedtek az egységes rendezői koncepcióba, a színészek sok kedvet és invencióval formáltak meg szerepeiket. W. Péter Agnes Zsókiája ösztöne becsületességével, meleg emberséggel ragadott meg. Kakassy Agnesnek Terézijában sikerült éppen az előbbi jellem ellenpártját nagyon is realitás vonásokkal elhittetnie. Ferenczy Annamária (Borika) kitűnően kiaknázta a testére szabott hálás szerep lehetőségeit. Bósy Anna Irén szolgalelkűségét, képmutatását sokoldalúan állította elénk, de időnként mintha egy árnyalattal harsányabb színekkel. Zsuzsikát Borbáth Julia alakította elragadó, kamaszos kedvességgel, bimbózó női bájjal. Varga Vilmos, mint „beugró” játszotta Tamást, az igazgatót. Talán éppen ennek tulajdonítható, hogy őszintesége nem tudta feleltetni játékaiban bizonyosfokú egykíságot. Fábrián Ferenc hitelesebb, otthonosabb volt a Zsóka „moghódítását” előkészítő jelenetben, mint a kollégákkal szolidaritást vállalóban. Ferenczy Csongor kedvesen felszög, rokon-szenves zenetanárát (Kornel) állította elénk. Perényi János (Iksz Mihály), Péter János (Lajos bácsi) és Papp László (Jánoska) alakítása hangulatosan egészítette ki a társulat egész produkcióját.

Winterfeld Sándor jelmezei hatástanában járultak hozzá az előadás sikeréhez, mint az első és harmadik felvonás elnagyolt, változatos díszletei.

Farkas Tibor

Jelenet a szimulacsióból

Készül a Román nyelvészeti atlasz

Az Akadémia Fonetikai és Dialektológiai Kutatóközpontjának szakemberei egy nagyszabású mű, a Román nyelvészeti atlasz elkészítésén dolgoznak. A rendkívül sokrétű nyelvészeti kérdőívek alapján készülő új atlasz a román nyelv tudomány értékes hagyományaira épül. Jelenleg például, hogy minden tudományozott helységben több mint 2500 szó kiejtését és jelentését dolgozzák fel. A kutatók rendezték már az olteni nyelvészeti atlasz összeállításához szükséges anyagot. A szaktanulmányok most Munteniában és Dobrudzsaiban folytatódnak. Moldovában, Bánátnban és Erdélyben a kutatómunka az Akadémia helyi fiókjainak segítségével történik. A következő években több mint 1000 helységet tanulmányoznak nyelvészeti szempontból az összes román nyelvjárások fonetikai, szemantikai és nyelvtani sajátosságainak figyelembe vételével.

A Fonetikai és Dialektológiai Kutatóközpont a Román nyelvészeti atlasz kidolgozásával egyidejűleg dialektológiai szövegeket tartalmazó kötetet és Olteni dialektológiai szótárán dolgozik.

AMIG A KÖNYV ELJUT A VÁSÁRLÓHOZ

Bizony hosszú utat kell megtennie. Nem követhetjük végig, noha sok érdekesség rejteget ez a folyamat. Elégünk meg a befejezéshez közeli szakasszal.

Talán kevesen tudják,

hogy a Postávarul utcában szerényen meghúzódó 9. számú Libraria Noastră, amolyan „főpáncsnoki szerepet tölt be a könyvelésben. Ez az egység gondoskodik ugyanis a városunk vállalatában működő ugynevezett standok (szám szerint 65), a szakszervezeti, műszaki, iskolai könyvtárak, valamint Arad és Lipa rajon községi, falusi és iskolai könyvtárainak ellátásáról.

E rövid tájékoztatóból is sejteni lehet, hogy meglehetősen sokirányú munkáról van szó. Jelen cikkünk az utolsó évtizedben meghonosodott standok útján végzett könyvelésről és az ezzel kapcsolatos néhány általános érvényű kérdésre korlátozódik.

Mint már említettük, számos vállalatban, intézményben létesültek ezek az apró „központok”, amelyek lehetővé teszik a dolgozóknak, hogy különböző utanjárási nélkül, előnyös feltételek mellett szerezzék be „szellemi táplálékukat”. A megváltozott életkörülmények, a kulturális igények ugrásszerű növekedése ebben a vonatkozásban is minden kétséget kizáróan tükröződik. Míg 1958-ban 120 000 lej értékű irodalmi mű talált gazdára, 1966-ban már 1 030 000 lejt tesz ki a végösszeg, erre az évre pedig 1 400 000 lejt ír elő a terv. A növekedés üteme, ugyhiszem, minden kommentárnál ékebb. És még valami igazol: a vállalati önkéntes

könyvtérjesztők útján végzett széleskörű kulturális akció örvendtek kibontakozásnak, életrevalóságát. Jónéhány lelkes „standos” nevével említhetünk, aki értékes, hasznos munkát végzett. Elégünk meg, hogy ezuttal a Vörös Törköből Moldovan Mircea és Sonnenschein Miklós, a Vagonygyárból Petica Ivanca és Rosenberg Péter, a December 30 úzből pedig Tomuta Vasile nevével jeyezzzük ide. Az említett vállalatokban különben (erre következtetni is lehet) nem is egy stand működik. Érdekes jelenség, hogy a sokkal kisebb dolgozólétszámú Vörös Triko az utóbbi évek során szorosan felzárkózott a Vagonygyár mellé a könyvtérjesztésben: 1965-ben jóval túl is haladta.

No, de mindez csak inkább amolyan „intermezzo”, hisz a lényeg — az említett gyárban és máshol is — az érdeklődés rohamos növekedése. És itt juttunk el a könyvtérjesztés másik, átfogóbb érvényű kérdéséhez, amely — oráradotul hangzik — éppen kifogásolható megnevelésűlansul folytatott e örömmel.

Miről is van szó?

Minden évben közzé teszik a követező esztendő kiadási tervét, s ennek alapján amolyan könyvelési-munkatervet végeznek: tájékoztatók az olvasók, vásárlók reális igényeiről. Az eljárás gyakorlati értékehez nem fér kétség és hasznos-

sága sok tekintetben megmutatkozik. Különösen a politikai, műszaki, tudományos irodalom terén igazolódott be előnye. Az ellátás általában megfelel a szükségletnek és figyelemre méltó segítséget nyújt mind az ideológiai nevelésben, mind a szakmai tudás gyarapításában. Ezekben a napokban jelent meg például a Politika gazdasági tan könyve (kapitalizmus) és valamennyi példány egy-kettő rendeltetési helyére jutott. Az Indurátorul sudorului című szakmunkából 625-öt kértek és napokon belül 500 példány gazdára is talált.

A Vagonygyárban. Nem folytatjuk a felsorolást, inkább szeretnénk néhány ellenérték példára hivatkozni. Vannak könyvek, művek, amelyekből az igényléshez mérten kevés érkezik. A tavalyi közvéleménykutatás alapján megjelölt mennyiségűnél (főleg a szépirodalom esetében) sokkal kevesebb jutott az aradi elosztónak. (Az alábbiakban előforduló példákban az első szám a rendelt, a második az eddig kapott mennyiséget jelöli.) Ellenvehetnénk valaki, hogy még csak az első évharmad telt el és az esztendő végéig javulhat a helyzet. A korábbi tapasztalat sajnos arról tanusít, hogy a továbbiak során lényeges változásra nem számíthatunk. No és most, néhány szót a legkeresettebb területről, a szépirodalomról. Kétségtelen, hogy az 1967-es év lényeges javulást hoz — ipari szak-

kifejezéssel élve — mind a választás, mind pedig a minőség szempontjából. De mégis néhány jogos panasz nem hallgatható el. A kiadás a mennyiségre vonatkozik. Vegyük csak néhány példát a mai hazai irodalomról: Ion Arisanu: O complicata stare de sericire (275 — 26), Tănase Mihai: Singura contra mea (175 — 23). Nem jobb a helyzet a régebbi korszakok képviselőivel sem. Ion Slavici: Amintiri (175 — 95). Szóvalhatunk bizonyítékkal a világirodalomról is. Cronin: A kaleidoscope (675 — 200), E. Waller: A gold igazs (700 — 150) Upton Sinclair: A dzsungel (600 — 60).

Az ifjúsági és gyermekirodalom is rendkívül gazdag mind tartalmilag, mind nyomdai technikailag kitűnő alkotással bővelkedik. Itt viszont másképp a szöveghiba ár orvoslására. Gyalogiról jelenség, hogy az iskolai tantervben kötelező olvasmányként szerelt könyvek általában késéssel jelennek meg, amikor már gyakorlatilag nemigen lehet hasznukat venni.

Ime néhány a könyvelés mindennapi gondjaiból. Kevesen tudnak rólok, és az olvasókat vásárlókat közelébről nem is érdeklik. Okot csak egy dolog foglalkoztatja: minél több hasznos, értékes, tartalmas szórakozást nyújtó irodalmi alkotás jussanak. Reméljük, hogy az illetékesek — a lehetőségek határain belül — ezután többet tesznek e biztató és örvendtes kívánság kielégítéséért.

Szerkesztői üzenetek

PAPP PAL. Megvitaasztód-tam című írása elnagyolt, kidolgozatlan, mind feletlenség, mind stilus szempontból. Jelen formájában inkább egy leendő humor-százalék tekintendő. Tagadhatatlan, hogy az ötlet, a nagyhang, de lényegében papushős története — noba nem eredeti — számos mulattató helyzet megírására nyújthat kiinduló pontot. Az Ön írásának sajnos éppen az a hibája hogy mellőzte a tulajdonképpeni mondanivalóban rejlő kínáló lehetőséget, nem bontotta ki, nem elevenítette meg. Megelégedett azzal, hogy néhány többé-kevésbé sikerült humoros mondatban csak egyszerűen közölje.

Beküldött írásából kitűnik, hogy van hajlama a szatirikus látásra és fogalmazásra. Sikerül-e gyümölcsöztetni ilyen irányú adottságát? A választ erre csak újabb írások adhatják meg.

HERRLING JÁNOS. (Arad, Dimitrov utca 3). Elnézést a kérésért nélküli, rövid és tömören megfogalmazott üzenetért: az Ön „verseit” a legjobb akaratral sem tarthatjuk verseknek. Leveléből és a mellékelt írásokból kitűnik, hogy nagy elképzelése van a költészetről.

UTUNK

az 1967. április 7 i szám

tartalmából:

PANEK ZOLTAN Lidérc-művek című novellája. LASZLOFY ALADAR versei. KACSIS ISTVAN drámájának befejező része. MARKI ZOLTAN áprilisi publicisztikája. TABAK LASZLO Pálya-választás című riportja.

ILLYES GYULA Mozgó világ című poemája. BAGDI SÁNDOR olaszországi utijegyzete.

OLAH TIBOR A Fergeg kolozsvári bemutatójáról. BODOR PAL bukaresti levele. KACSIR MARIA a temesvári színház kolozsvári vendéjátékáról. HUBESZ WALTER marosvásárhelyi zenei krónikája.

Ország-világ. új könyvek, levélváltás, keresztretjvény, folyóiratszemele.

NEMZETKÖZI ÉLET

A ROMÁN KOMMUNISTA PÁRT KB KÜLDÖTTSGÉNEK LÁTOGATÁSA AUSZTRIÁBAN

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának küldöttsége, amely Alexandru Drăghici elvtárs vezetésével az Ausztriai KP KB meghívására tartózkodik Ausztriában, Grázba érkezett. A román küldöttség tagjai Franz Leitner és Willy Gaisch, az Ausztriai KP Központi Bizottságának tagjai és az Ausztriai KP stájerországi szervezete titkárságának tagjai fogadták.

A tartományi pártszervezet székházában az RKP KB küldöttségének tagjait tájékoztatták a stájerországi kommunista tevékenységről és időszerű problémáiról. Ennek a tartomány nagy részén van a szén- és vasbányászatban, a félékszertermékek gyártásában, valamint a papíriparban. Az RKP KB küldöttségének tagjai ér-

deklároztak az Ausztriai KP stájerországi szervezeteinek különböző területeken kifejtett tevékenységéről.

A stájerországi szervezet vezető kádereinek kérdéseire válaszolva, a román küldöttség tagjai ismertették pártunk tevékenységét a gazdasági építésben, a szocialista demokrácia erősítésében és fejlesztésében, az RKP álláspontját az időszerű nemzetközi kérdésekben, a Román Kommunista Párt akcióit a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megvédéséért és szilárdításáért.

A Román Kommunista Párt küldöttségének tagjai és az Ausztriai Kommunista Párt stájerországi szervezete titkárságának tagjai közötti megbeszélés meleg, baráti légkörben folyt le.

Mihai Marinescu elvtárs befejezte lengyelországi látogatását

Mihai Marinescu, Románia Szocialista Köztársaság gépgyártóipari minisztere és Janusz Hryniewicz, a Lengyel NK nehézipari minisztere április 8-án jegyzőkönyvet írt alá azokról a tárgyalásokról, amelyekre a román–lengyel gazdasági együttműködési kormánybizottság V. ülésének határozata nyomán került sor.

A jegyzőkönyv többek között hangsúlyozza, hogy a román küldöttség lengyelországi látogatásán számos nehézipari vállalatot kerestett fel, tárgyalásokat folytatott az illető iparágak eredményeinek és perspektíváinak jobb kölcsönös megismeréséért, valamint a leendő gazdasági együttműködés és kölcsönös szállítások tematikájának

konkretizálásáért. A két küldöttség az automatizálási eszközök, fém-megmunkáló szerszámok, vegyipari technológiai vonalak és berendezések, utépítő gépek, építőipari gépek és építőanyagok berendezések gyártásának problémáiról tárgyalt.

A jegyzőkönyv előírja az iparágai kiállítások, tudományos szimpozionok kölcsönös rendezését és két ország ipari eredményeinek és fejlődésének alaposabb megismerését.

Mihai Marinescut, Románia Szocialista Köztársaság gépgyártóipari miniszterét hivatalos látogatásának befejeztével fogadta Zenon Nowak, a Lengyel NK Minisztertanácsának alelnöke.

Lapvélemények az új francia kormányról

De Gaulle nem szándékszik módosítani eddigi politikáját

PARIZS. (Agerpres). Az új francia kormány, amelynek névsorát tegnap hozták nyilvánosságra, 22 miniszterből és 7 államtitkárból áll. Figyelemre méltó, hogy a kormányban 7 új miniszter kapott helyet, akik általában kevésbé fontos tisztségeket töltenek be. Az új kormány megalakulásával 23 miniszter és államtitkár lemondott képviselői mandátumáról, mivel az alkotmányos előírások értelmében a két funkció nem egyeztethető össze. Helyüket a parlamentben képviselőhelyettesek foglalják el.

A francia sajtó elsősorban azt emeli ki, hogy a fontos minisztériumok élére ugyanazokat a miniszte-

reket nevezték ki. „A negyedik Pompidou-kormány — írja a Paris Jour — bizonyos változtatások ellenére is meglehetősen hasonlít az előzőhöz. A kulcsfontosságú tisztségeket ugyanazok a személyek töltik be. Ez azt jelenti, hogy De Gaulle tábornok nem szándékszik lényegesen módosítani kijelölt eddigi folytatott politikáját”. A France Presse megállapítja, hogy a kormányváltás inkább taktikai, mint politikai jellegű volt.

Ugyanezzel kapcsolatban kiemelik, hogy Franciaország külpolitikai sora nem változik. A kormány diplomáciai tevékenysége, amelyet maga De Gaulle tábornok vezetett,

ugyanazon a vonalon fog haladni mint az előző ciklusban — írja a France Presse. A legjobb bizonyíték erre, az hogy az elnök továbbra is megtartotta tisztségében Maurice Couve de Murville-t, aki már 1958 óta külügyminiszter, noha Párizs 7. kerületében vereséget szenvedett a választásokon. (Couve de Murville első ízben jelöltette magát a képviselőválasztásokon).

Csaknem valamennyi megfigyelő egyetért abban, hogy mostantól kezdve a szociális kérdések kerülnek előtérbe. Mint ismeretes, a választási kampányban is ezek a kérdések állottak a politikai harc középpontjában.

SÚLYOS HATÁRINCIDENS SZÍRIA ÉS ISRAEL KÖZÖTT

A szíriai–izraeli határon pénteken több, mint 12 óra heves tüzharc folyt, este azonban helyreállt a nyugalom. A damaszkuszi rádió közleménye rámutat, hogy a szíriai repülőek lelőttek öt izraeli repülőgépet, a harcok során pedig 70 izraeli katonát megöltek, két harckocsit és három traktort megsemmisítettek. A közlemény szerint az incidens akkor robbant ki, amikor egy izraeli traktor hozzáállt a mezőgazdasági munkához a demilitarizált övezetben.

Tel Avivban az izraeli fegyveres erők szóvivője közölte, hogy a két és félórás légi csata során hat szíriai repülőgépet lelőttek. Az ammani rádió jelentette, hogy három szíriai repülőgép jordániai terület-

ten zuhant le, s hogy pilótáik ejtőernyővel kiugrottak és megmenekültek.

Nyugati hírügynökségek szerint a pénteki határviharok voltak a legsúlyosabb az utóbbi években Szíria és Izrael között.

A Közös Piachoz való tartozás „áldása” a francia farmerekre

PARIZS. (Agerpres). A Charente megyei Ruffecben 600 farmer tiltakozott egy nyugat-német társaságnak azon szándéka ellen, hogy megvásároljon egy helybeli gazdaságot. Ugyanez a társaság már két birtokot vásárolt: egy 290 hektáros uradalmat Plansban és egy 178 hektáros Chantenayban.

Franciaországban viszonylag új jelenség, hogy külföldi tőkes társaságok földterületeket vásárolnak; ez is a Közös Piachoz való tartozás egyik „áldása”. „Volt idő, amikor a Közös Piac mellett voltak — mondotta a tüntetés egyik résztvevője az Express tudósítójának. Ma azonban minden tekintetben kijátszanak bennünket. Partnerünk (a nyugatnémetek — szerk. megj.) tetszésük szerint jár-

nak el. Buzát vagy kukoricát vásárolnak az amerikaiaktól, de kihasználják a római szerződés rendelkezéseit arra, hogy nálunk telepedjenek le”. Miért igyekeznek a külföldi, elsősorban a nyugatnémet társaságok földet vásárolni Franciaországban? Az egyik oka ennek a népsűrűség: Franciaország, amely az EKG mezőgazdasági területének csaknem felével rendelkezik, aktív lakosságának csak egyharmadát foglalkoztatja a mezőgazdaságban. A föld ára csak egyharmadát teszi ki a nyugat-németországi földáraknak. „A külföldiek földvásárlásai következtében — mondotta a tüntetés egyik másik résztvevője — felszűnt a föld ára. Nekünk nincs módunk ahhoz, hogy szembeszálljunk a nagy külföldi társaságokkal... Mindent összevesszünk, ami nekik tetszik és csak azt hagyják meg nekünk, ami őket nem érdekli”.

A francia parasztek jövőbeli kilátásai még sötétebbek: 1970-ben, amikor a Közös Piac keretében befejeződik a hirdeti „gazdasági integráció” és a hat ország között, megszűnnek az utolsó vámbarriersek is, semmi különbség nem lesz egy francia, egy nyugatnémet, vagy egy belga között, mindegyik az EKG bármely országában vásárolhat földet és gazdálkodhat rajta. „Az embereknek és a földnek ez a szabad forgalma a francia mezőgazdák tulajdonában lévő földek végső csúszkájának formáját öltheti” — mondotta a francia farmerek legutóbbi kongresszusának egyik résztvevője.

A hírügynökségek jelentik • A hírügynökségek jelentik • A hírügynöksé

■ Továbbra is eredménytelenek az amerikai tehergépkocsivezetők és a munkáltatók képviselőinek tárgyalásai ■ Az amerikai szenátus demokrata többsége vezetőjének volt titkárat elítélte adócsalásért, sikkasztásért ■ Elkészült Kongó új alkotmányának tervezete ■ Pénteken megszakadt a közlekedés a Szezi-csatornán

LONDON. — Harold Wilson brit miniszterelnök az alsóház tudósítására hozta, hogy a Cornwall felszigetén március 18-án zátonyra futott Torrey Canyon tartályhajóból kiömlött nyersolaj elleni védekezés eddig két millió font sterlinget emésztett fel.

PARIZS. — A NIZZAI OPERA KÉT ELOADASON BEMUTATTA A FIGARO HAZASÁGÁT CORNEL TRAILESUNAK, A BUKARESTI OPERA KARMESTEREK VEZÉNYSZÉVEL. A főszerepet Dan Iordache román énekes művésze alakította.

Mindkét előadás nagy sikert aratott.

WASHINGTON. — Az amerikai tehergépkocsi-vezetők és a munkáltatók képviselői pénteken Washingtonban folytatták a tárgyalásokat, de nem értek el semmiféle jelentősebb haladást. Ugyanakkor a gépkocsivezetők szakszervezete számos amerikai nagyvárosban — Chicago, Cincinnati, Dallas, Houston, Denver, Atlanta és Oklahoma City — sztrájkot indítottak. A sztrájk miatt az a veszély fenyeget, hogy az egész ország területén megbénul az országúti áruszállítás.

KINSHASA. — A kinshasai rádió felhívta a kongói népet, támogassa a kinsangani lakosságot, amely a kinsangai csendőrtől tavalyi zendülése során anyagi károkat szenvedett. Az országban gyűjtést indítanak a város lakóinak felségélyezésére. A kongói kormány 100 millió frankkal siet a kinsangani lakosság segítségére. Mobutu elnök személyesen egy millió frankot ajánlott fel a segélyalapra.

WASHINGTON. — Ifjabb George Hart, washingtoni körzeti bíró elutasította Adam Clayton Powellnek, a harlemi színes bőrű lakosság kongresszusi képviselőjének azt a kérését, hogy tegye lehetővé számára helyének elfoglalását a

kongresszusban. Elutasították Powellnek azt a bírósághoz intézett fellebbezését is, hogy állapítsák meg, alkotmányosan döntöttek-e ügyében. Powell többször is hangoztatta, hogy a kizárásért felhozott vádak indokolatlanok és az igazi ok a faji megkülönböztetés.

WASHINGTON. — Bobby Baker, az amerikai szenátus demokrata többsége vezetőjeként volt titkárat pénteken egy washingtoni bíróság adócsalásért, sikkasztásért, konspirációért és lopásért elítélte. Az esküdtszék Oliver Gasch bíró elnökletével egytől három évig terjedő börtönbüntetést szabott ki a vádlottra a két vádpont mindegyikéért. Mint kiderült, Bobby Baker 80 000 dollárt saját céljára használt fel és megkönyvitette, hogy olyan cégek kapjanak bizonyos rendelkezéseket, amelyeknek társulajdonosa volt.

BRÜSSZEL. — Brüsszelben közzé tették a Belgiumi Kommunista Párt Flandriai Szövetsége április 1-én és 2-án tartott konferenciájának határozatát. Amint a dokumentum leszögezi, a flandriai dolgozók egyre határozottabban lépnek a munkanélküliség és a tömeges elbocsátások veszélye ellen, a béremelésért és a munkakörülmények javításáért, az áremelkedés és az adóemelés megakadályozásáért.

LJUBLJANA. — Péntekre virradó éjjel bőségesen havazott az észak-jugoszláviai Szlovénia legnagyobb részén. A hó nehézségeket okozott a közlekedésben és a telefonoszkötöttségben. A köztársaság fő utvonalaival mintegy 200 autót, tehergépkocsit és autóbusszt akad el. Ljubljana és más helységeken pénteken egész nap havazott.

BELGRAD. — A nyugatnémet Krupp konzern képviselői Szerbiában, Montenegroban és Macedóniában nehéztehergépkocsi kiállításokat rendeztek. A kiállított járművekből a jugoszláv cégek vásárolni kívánnak, mert rendkívül használatosak helyi terepviszonyok között.

RAWALPINDI. — A lahorei (Pakisztán) atomenergia-központ elektronikai ügyosztályának igazgatója rádió-vevőkészüléket szerkesztett, amely egy gyertya lángjának energiájával működik. Egy ilyen készülék ára mindössze két dollár lesz. A készülék üzemeltetéséhez bőlemlre van szükség. A hőelemet bármilyen hőforrás táplálhatja, mint például egy gyertya lángja, egy lámpa, sőt még egy égő pipa is.

WASHINGTON. — A kaliforniai Vandenberg katonai légitámaszponton nyomban a kilencedik megsemmisítették egy Miuteman típusú rakétát, amely meg nem határozott ok miatt meghibásodott. A rakétának 5000 mérföldes kísérleti repülést kellett volna végrehajtania.

ROMA. — U Thant ENSZ-főtitkár pénteken rövid látogatást tett Rómában, s még aznap tovább utazott Colombiába. Az olasz fővárosban Saragat elnök és VI. Pál pápa fogadta a világszervezet főtitkárát.

KINSHASA. — Joseph Mobutu elnök pénteken bejelentette, hogy a kinsangai kormány elkészítette Kongó új alkotmányának tervezetét. Mint közölte, az alkotmánytervezet ügyében június 4-én népszavazást tartanak.

SZÓUL. — Szombaton egy dél-koreai katonai szállító repülőgép, felkészült tiz emberrel, néhány percel felhívása után Szöul egyik sűrűn lakott elővárosában lerobant. A katasztrófa követke-

zében több mint száz faház tüzet fogott. Ideiglenes adatok szerint az áldozatok száma meghaladja a harmincat, mások szerint a szerencsétlenség több mint száz emberlétét követelt. A repülőszerecsétség okait még nem derítették ki.

PARIZS. — TENDRON, A PARIZSI ORSZÁGOS TERMESZETTORTENETI MŰZEUM HELYETTES IGAGATOJA PÉNTEKEN KIJELENTETTE, A TORREY CANYON KÖZLEKÉSEK KÖZÖTT A TENGERT FLO-RAJÁNAK ÉS FAUNÁJÁNAK, MINTHA ATOMBOMBA ROBBANT VOLNA A SZERENCSETLENSEG SZÍNHELYÉN.

ALGER. — Houari Boumedienne, Algéria Nemzeti Forradalmi Tanácsának elnöke pénteken Kairóból visszaérkezett Algírba. Az EAK fővárosában részt vett az Egyesült Arab Köztársaság, Algéria, Tanzánia, Mauritánia és Guinea csúcspontján.

KÖPPENHAGA. — Fred Mulley, Nagy-Britannia külügyi államminisztere, aki péntek este Köppenhágába érkezett, kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy kormánya még nem határozott Nagy-Britannia Közös Piachoz való csatlakozása ügyében. Mint mondotta, a kérdésben május 15-ig döntésre kerülhet sor.

CASABLANCA. — Hugo Vilhelm amerikai pilóta csütörtökön elhagyta Agadir kikötőjét, hogy a mindössze 1,80 méter hosszú vitorlás csónakján athajózzon Floridába. Utja azonban csupán néhány órát tartott, mert péntek reggel a teljes szélszélben nem tudott to-

vább haladni. Rádióon segítséget kért, mire visszavontatták a kikötőbe. A vállalkozó szellemű hajós hat hónapig készült útjára. A kudarc meglehetősen kiábrándíthatta, mert nem nyilatkozott arról, hogy kísérletét megismétli-e.

ALMA ATA. — A Mangisalak feláigatott, ahol a felfedezett kőolaj- és földgázlelőhelyek kiterjedése folytán érezhetően megnövekedett a lakosság száma, a botanikusok a Kaspitengerből kivont algákat használják fel műtrágyaként, hogy fákát és cserjéket telepíthessenek. Négy évig tartó kísérletek eredményeként a tudósok kimutatták, hogy a tengeri algák meggyorsítják a fák és cserjék növekedését, segítik a növényzetet, hogy elviselje az aszályt. Az algák segítségével takarmánynövényeket is termesztettek, algákkal trágyáztak kísérleti parcellákon pedig a kukorica is beér.

PORT SAID. — Pénteken megszakadt a közlekedés a Szezi-csatornán, mert egy elromlott kotróhajó megrekedett a csatorna közepén. A csatorna ügykezelési hatóságai nem köztölték, hogy a forgalom mikor áll helyre.

CARACAS. — Pénteken négyes íreket szült az egyik caracasi szülészeten a 38 éves Benilde Torres, egy munkanélküli felesége. Az orvosok szerint a négy fiú állapotuk kielégítő. Az anyának még hét gyermeke van.

LONDON. — Roy Mason, angol hadfelismerési miniszter tervei ismertették, amely szerint a repülő és a helikopter irányítására mesterséges szigeteket létesítenek az Atlanti-óceánban. Az öt sziget mindegyike 30 méter átmérőjű és 120 méter hosszú hengerből állna. A szakértők úgy vélik, hogy a terv két és fél év alatt néhány millió font sterling költséggel kivitelezhető.

A közvéleménybíróság tagjainak nyilatkozata a Vietnámi DK-ból való elutazásuk előtt

HANOI. — Adrian Ionescu, az Agerpres tudósítója jelenti:

J. Axel Hojer és John Takman svéd orvosok és Hugy Manes amerikai jogász, a közvéleménybíróság harmadik bizottságának tagjai a Vietnámi DK-ból való elutazásuk előtt nyilatkozatot adtak át a Hanoi-ban akkreditált külföldi újságíróknak az országban végrehajtott vizsgálataik következtetéseiről. Az amerikai jogász és a svéd orvosok a bizottság tagjaiként több hetet át járták Hanoi bombázott negyedeit és környékét és ellátogattak számos észak-vietnámi faluba. A helyszínen győződtek meg arról, hogy a légitámadások alkalmával repeszbombákat használtak a polgári lakosság gyilkolására és megsemmisítésére. „Tárgyi bizonyítékokat gyűjtöttünk — hangzik a nyilatkozat — és lefényképeztünk több ilyen bombatestet, amelyeken az amerikai légierők jelzései és a

következő dátum volt látható: „1967 február”. Az ilyen típusú bombák — folytatja a nyilatkozat — sok száz apró bombát lőnek ki magukból nagy területre s ezek mindegyikében 300 golyó van”. A nyilatkozat szerzői rámutatnak, hogy Thanh Hoa és Phu Tho tartományban több faluban jártak, nyomban a bombatámadások után és saját szemükkel látták ennek a fegyvernek a hatását. Kijelentették, hogy az áldozatok közül sokan egész életükre megrokkantak. A svéd orvosok leírják egy 34 éves nő esetét. A Phu Tho tartomány egyik falvában élő ötéves gyermek asszonyt homlokán ért egy ilyen acélgolyó, behatolt az agyába és teljes bénulást idézett elő.

A nyilatkozat végül önkényes és nyilvánvalóan a Vietnámi DK polgári lakosságának pusztítására irányuló akciónak minősíti az amerikai légierők támadásait.

Humphrey alelnök körutja

Nyugat-Európa valamikor a „második rezidenciája” volt az amerikai hivatalos személyeknek. Ma viszont egyre ritkább nyugat-európai jelenlétük, s ezért az Egyesült Államok alelnökének egyszerű protokollárius látogatása is nagy port vert fel.

Hubert Horatio Humphrey a tiltakozó tüntetések keretében járta be Nyugat-Európát. Olaszországban

„Nem akarjuk a NATO-t!” felkiáltással fogadták, Párizsban „Béke Vietnámnak!” követeléssel, Nyugat-Berlinben pedig egész egyszerűen kigúnyolták. Mindez kifejezte a nyugat-európaiak amatti elégedetlenségét, hogy az USA nem egyenlő partnerként bevonja őket a NATO-ba, tükrözve felháborodásukat a vietnámi agresszió miatt, s azt, hogy helytelenítik Amerika beavatkozását Európa ügyeibe.

Márpedig az alelnök látogatásának célja éppen az volt, hogy lebeszéljen az atlanti szövetségről, falán támadt egyes repedéseket, hogy nagyobb arányú támogatást szerezzen a nyugat-európai országoktól az amerikai politika különféle elgondolásaihoz, főleg a vietnámi háborút illetően, és hogy kihangsúlyozza az Amerikai Egyesült Államok politikai, katonai és gazdasági jelenlétét Nyugat-Európában. A jelek szerint azonban e célok egyikét sem sikerült elérni.

A nemzetközi sajtó szerint a hat Közös Piac-ország fűdörösében tartózkodással fogadták az alelnök körutját. A nézeteltérések nem oszlottak el, az amerikai–nyugat-európai kapcsolatok lé-

köre áprilisban is hűvös maradt. Humphrey küldetését kudarcnak járt — írja a Combat —, hangsúlyozva, hogy az Egyesült Államok és nyugati szövetségesei törekvéseit és érdekeit egyre mélyebb szakadék választja el.

Az USA és a Nyugat-Európa közötti egyre kirovább egyenlőtlenség egyike a jelenlegi világ helyzetét alapvető koordinátáinak. Az Egyesült Államok politikai és erkölcsi befolyása, akárcsak az európaiaknak az óhajja, hogy kövessék a washingtoni vezetést, rohamosan csökken az utóbbi néhány évben — állapítja meg Walter Lippmann, az ismert amerikai hírmagyarázó, majd így folytatja: Európa saját jövőjét követi, nem az Egyesült Államok ellen, de eltérő az USA-étól, annak akaratától.

Ebben a helyzetben az alelnök — minden szóközi képessége és „megnyerő” mosolya ellenére is — vajmi keveset tehetett. Egyébhihet hidegháborús szölamokból teletöltött beszédei bizonyára nagyon furesnek tünnek egyes európaiak számára, akik most a kelet-nyugati kapcsolatok bővítésére törekednek, mert utóból megállapíthatják az atlanti dogmák képtelen és káros voltait.

Az amerikai hírmagyarázó most nem azt kérdi elsősorban, hogy milyen félreke talált Nyugat-Európában az alelnök, hanem inkább azt, hogy milyen figyelmesen hallgatta meg a nyugat-európaiak szavát, és milyen mértékben szolgálhatnak a lapul konklúzió az amerikai politika újirányítására a világban ebben a térségben.

N. RATES